

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Антиномии в графике, орфографии, пунктуации
современного русского языка»**

Судник Дмитрий Марьянович

Научный руководитель –
профессор
Ровдо И. С.

РЕФЕРАТ

Структура работы. Дипломная работа состоит из введения; трёх глав; заключения; списка использованных источников, включающего 62 позиции; одного приложения. В тексте имеются 22 иллюстрации и 7 таблиц. Общий объём работы составляет 68 машинописных страниц.

Ключевые слова: АНТИНОМИЯ, ВАРИАНТЫ СЛОВ, ГРАФИКА, ГРАФИЧЕСКАЯ ЭВФЕМИЗАЦИЯ, ГРАФОЛИНГВИСТИКА, КАВЫЧКИ, ЛАКУНА РЕГИСТРА, МЕЖЪЯЗЫКОВАЯ ОМОГРАФИЯ, ОРФОГРАФИЯ, ПУНКТУАЦИЯ, ЦИТАЦИЯ.

Цель работы — установить особенности избранных антиномий в орфографии, пунктуации и графике современного русского языка.

Объект исследования — антиномичность письменной формы современного русского языка.

Предмет исследования — антиномии в орфографии и пунктуации современного русского языка, антиномии в графике современного русского языка.

Методы исследования: наблюдение, анализ, синтез, описательный метод; сопоставительный метод; метод сплошной выборки; метод количественной обработки данных; метод трансформационного анализа; метод корпусного исследования; оппозитивный метод.

Результаты исследования:

1) необходимый регистр буквы, выступающей в функции пиктограммы, не всегда может быть выбран свободно;

2) постановка закрывающей кавычки при цитации после точки как знака конца предложения при определённых графических условиях видится допустимой;

3) запись «Любовь это...» без тире представляется пунктуационной инновацией, не являющейся результатом специального нарушения пунктуационной нормы;

4) в цитатах с пометой *орфография и пунктуация сохранены* не всегда допущены орфографические или пунктуационные ошибки;

5) словарная презентация слов с варьирующимся составом группы согласных и вариантов написания одиночной или удвоенной согласной с помощью внутрисловных скобок не всегда целесообразна и часто проблематична;

6) графическая эвфемизация слова может стать его манифестацией;

7) перечень приёмов разграничения межъязыковых графических омонимов может быть существенно расширен.

Новизна результатов исследования. Полученные результаты являются новыми для лингвистической науки.

Область возможного практического применения результатов исследования. Результаты исследования могут найти применение в кодификаторской, литературно-редакционной, преподавательской, законотворческой деятельности, а также в судебной лингвистической экспертизе, нейминге, информационном дизайне и стандартизации отраслей народного хозяйства.

Автор подтверждает **достоверность материалов и результатов дипломной работы**, самостоятельность её выполнения.

Результаты исследования докладывались на 7 научных конференциях. По результатам исследования опубликовано 10 научных работ.

РЭФЕРАТ

Структура работы. Дыпломная работа складаецца з уводзінаў; трох главаў; заключэння; спісу выкарыстаных крыніц, які ўключае 62 пазіцыі; аднаго дадатку. У тэксце маюцца 22 ілюстрацыі і 7 табліц. Агульны аб'ём дыпломнай работы складае 68 машынапісных старонак.

Ключавыя словы: АНТЫНОМІЯ, АРФАГРАФІЯ, ВАРЫЯНТЫ СЛОЎ, ГРАФІКА, ГРАФІЧНАЯ ЭЎФЕМІЗАЦЫЯ, ГРАФАЛІНГВІСТЫКА, ДВУКОСІ, ЛАКУНА РЭГІСТРА, МІЖМОЎНАЯ АМАГРАФІЯ, ПУНКТУАЦЫЯ, ЦЫТАЦЫЯ.

Мэта работы — устанавіць асаблівасці выбраных антыномій у арфаграфіі, пунктуацыі і графіцы сучаснай рускай мовы.

Аб'ект даследавання — антынамічнасць пісьмовай формы сучаснай беларускай літаратурнай мовы.

Прадмет даследавання — антыноміі ў арфаграфіі і пунктуацыі сучаснай рускай мовы, антыноміі ў графіцы сучаснай рускай мовы.

Метады даследавання: назіранне, аналіз, сінтэз, апісальны метады; супастаўляльны метады; метады суцэльнай выбаркі; метады колькаснай апрацоўкі дадзеных; метады трансфармацыйнага аналізу; метады корпуснага даследавання; апазіцыйны метады.

Вынікі даследавання:

1) неабходны рэгістр літары, якая выступае ў функцыі піктаграмы, не заўсёды можа быць свабодна абраны;

2) пастаноўка другога двукосся пры цытацыі пасля кропкі як знака канца сказа пры пэўных графічных умовах бачыцца дапушчальнай;

3) запіс «Любовь это...» без працяжніка ўяўляецца пунктуацыйнай інавацыяй, якая не з'яўляецца вынікам спецыяльнага парушэння пунктуацыйнай нормы;

4) у цытатах з паметай *арфаграфія і пунктуацыя захаваны* не заўсёды дапушчаны арфаграфічныя або пунктуацыйныя памылкі;

5) слоўнікавая прэзентацыя слоў са зменным складам групы зычных і варыянтаў напісання адзіночнай або падвоенай зычнай з дапамогай унутрыслоўных дужак не заўсёды мэтазгодная і часта праблематычная;

6) графічная эўфемізацыя слова можа стаць яго маніфестацыяй;

7) пералік прыёмаў размежавання міжмоўных графічных амонімаў можа быць істотна пашыраны.

Навізна вынікаў даследавання. Атрыманыя вынікі з'яўляюцца новымі для лінгвістычнай навукі.

Галіна магчымага практычнага прымянення вынікаў даследавання. Вынікі даследавання могуць знайсці прымяненне ў кадыфікатарскай, літаратурна-рэдакцыйнай, выкладчыцкай, заканатворчай дзейнасці, а таксама

ў судовай лінгвістычнай экспертызе, неймінгу, інфармацыйным дызайне і стандартызацыі галін народнай гаспадаркі.

Аўтар пацвярджае **дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай работы**, самастойнасць яе выканання.

Вынікі даследавання дакладваліся на 7 навуковых канферэнцыях. Па выніках даследавання апублікавана 10 навуковых працх.

ABSTRACT

Thesis structure. The graduation thesis consists of an introduction; three chapters; conclusion; list of sources used, consisting of 62 sources; one appendix. There are 22 illustrations and 7 tables in the thesis. The total volume of the thesis is 68 typewritten pages.

Keywords: ANTINOMY, VARIANTS OF WORDS, GRAPHICS, GRAPHIC EUPHEMISATION, GRAPHIC LINGUISTICS, QUOTATION MARKS, LACUNA OF CASE, INTERLINGUAL HOMOGRAPHY, ORTHOGRAPHY, PUNCTUATION, QUOTING.

Thesis aim — to determine features of selected antinomies in orthography, punctuation and graphics of the modern Russian language.

Object of research — antinomy of the written form of the modern Russian language.

Scope of research — antinomies in orthography and punctuation of the modern Russian language, antinomies in graphics of the modern Russian language.

Research methods: observation, analysis, synthesis, descriptive method; comparative method; continuous sampling method; quantitative data processing method; method of transformational analysis; corpus-based research method; opposed method.

Research results:

1) the required letter case that serves as a pictogram cannot always be chosen freely;

2) a closing quotation mark when quoting after a full stop as a mark that indicates the end of a sentence is acceptable under certain graphical conditions;

3) the entry ‘Love is...’ without a dash represents a punctuation innovation that is not the result of an intended violation of the punctuation norm;

4) quotations marked with *orthography and punctuation are retained* do not always contain spelling or punctuation errors;

5) presentation of words with varying composition of consonant group and options of single or double consonant spelling, using intra-word brackets, in dictionaries is not always appropriate and is often problematic;

6) graphic euphemisation of a word can become its manifestation;

7) it is possible to significantly extend the list of methods to distinguish interlingual graphic homonyms.

Novelty of the research results. The results obtained are new for linguistic science.

The area of possible practical application of the research results. The research results can be applied in codification/literary and editorial/teaching/legislative activities, as well as in forensic linguistic examination, naming, information design and standardisation of national economy sectors.

The author confirms the **authenticity of the materials and of the results of the graduation thesis**, and he also confirms that he prepared this thesis independently.

The research results have been reported at 7 scientific conferences. Based on the research results, 10 research papers have been published.